

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner.

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 30/10 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Det frikommuneforslag, som nu ligger foran os, er meget interessant, synes jeg. Det er tyndt – der er kun et enkelt forsøgsprojekt. Man kan så stille sig spørgsmålene, om det skyldes, at der ikke er indkommet flere forslag, om det skyldes, at de enkelte ministre i regeringen har foretaget en voldsom frasortering af forslag, man ikke fandt passende, eller om det skyldes, at frikommunerne og friamterne simpelt hen er kørt trætte, at der er trukket så store vekslers på medlemmerne af kommunalbestyrelserne og amtsrådene ikke alene i de frie kommuner og amter, men i alle kommunerne, også for medarbejderne i det daglige arbejde med at finde besparelser og foretage nedskæringer, at der nu ikke er kræfter og kreativitet tilbage.

Vi ved da godt, at også boksekampene med de forskellige ministerier om at få godkendt nye forsøg er besværlige, bureaukratiske, ja, får kommunale folk til at ligne – for at blive i billedet – et knockout. Når man så også i det øvrige lokale arbejde føler sig knockoutet ved at skulle afbalancere nødvendige behov med udgifter og opfylde skrappe krav om fastholdelse af en bestemt skatteprocent, så forstår jeg godt – og ministeren forstår det vel også særlig godt fra sin hjemkommune – at rigtig mange kommunalbestyrelser næsten laver civil ulydighed ved at hæve skatten. Men alligevel ser vi rigtig mange kræfter brugt til nytænkning, til ny organisering af det lokale politiske og administrative arbejde, men altså ikke til nye frikommuneforslag.

Når vi om 3 uger møder repræsentanter for frikommunerne til ministerens konference på Den Kommunale Højskole, er jeg vel ligesom mange andre her spændt på at høre, hvordan humøret er ude i kommunerne, om der er kræfter til de sidste år i frikommuneforsøget.

Et enkelt forsøgsforslag fra Frederiksborg Amt vedrørende licitation af medicinalvarer. Først søgte man om, at sygehusapoteket i Hillerød måtte levere til alle sygehuse i amtet. Efter 9 måneder sagde Sundhedsministeriet eller -ministeren nej. Hvorfor skulle der dog gå så lang tid? Havde man ikke flere gange forud herfor sagt nej til Fyns Amt, som flere gange har søgt om at etablere en sådan ordning? Der er og har været stor interesse for at etablere en sådan ordning fra flere amter. Her er et friamt, Frederiksborg Amt, her var en oplagt mulighed for at afprøve ideen. Bevisligt ville man kunne spare penge herved – mange flere penge end det forsøgsforslag, der ligger i lovforslaget – på Fyn i nærheden af 10 mio. kr. Nej, siger to Venstreministre, nej, nej, så hellere forlænge patienternes ventetid, var Venstres synspunkt.

Derfor har vi i Socialdemokratiet svært ved at forstå den prioritering, som har betydet, at man vælger at ville lovgive om det forslag, som amtet sætter på andenpladsen. I Socialdemokratiet forstår vi godt amtets prioritering, som både økonomisk og samfundsmæssigt i øvrigt er langt at foretrække.

Ministerens ord om decentralisering er altså kun ord i festtaler. Jeg kan da let forestille mig, at vi her i Folketinget, når de andre ordførere er så åbne, siger: O.k., Frederiksborg Amt må selv vælge, hvilket forsøg de vil igangsætte. Leveringen fra Hillerød Sygehus til andre sygehuse vil efter min opfattelse være langt det mest interessante forsøg, fordi det ikke er gennemført. Jeg vil bede ordførerne her tilkendegive, om de ikke synes, vi skulle bruge Frederiksborg Amts egen idé. Hav dog lidt tiltro til, at vore kollegaer i amtsrådet ligesom vi andre er ansvarlige politikere!

Karen Højte Jensen (KF):

Det var dog en rigtig grædekonetale, hr. Erling Christensen præsterede heroppefra.

Der eksisterer i øjeblikket 375 frikommuneforsøg i 30 kommuner og 6 amter. Er det ikke ganske flot? Så jeg ser ikke, at man nogen steder ude i amterne eller kommunerne hverken blandt politikere eller blandt embedsmændene har mistet pusten. Men jeg tror, vi skal have for øje, at det jo er tanken, som loven er i øjeblikket, at disse forsøg skal afsluttes med udgangen af 1993, og så vurderer man vel, hvor meget det er realistisk at sætte i gang for at afprø-